

1

Вступ і Загальний Огляд

ЦІЛІ Після завершення цього розділу ви зможете:

1. Обговорити місію Курсу підготовки інструкторів ATLS.
2. Описати концепції, що викладаються на інструкторському курсі, та те, чого навчаються учасники.
3. Визначити конкретні вимоги для успішного завершення Курсу підготовки інструкторів.

Вступ і Загальний Огляд

ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ

Курс підготовки інструкторів ATLS® є одним із ключових компонентів, що визначають якість і результати курсів ATLS для клініцистів.

Цей посібник призначений для тих, хто готується розпочати інструкторський курс, а також для чинних інструкторів ATLS, які прагнуть переглянути або поглибити розуміння освітніх принципів.

Знання і навички, здобуті під час Курсу підготовки інструкторів ATLS, не лише дадуть змогу ефективно фасилітувати курси ATLS, а й підвищать вашу спроможність здійснювати клінічне викладання в майбутньому. Принципи Курсу підготовки інструкторів ATLS ґрунтуються на найкращих доказах у сфері медичної освіти та застосовуються в різних освітніх середовищах.

Ласкаво просимо нових інструкторів! Дякуємо за вашу відданість навчанню допомоги при травмі та цій кардинально важливій програмі.

МІСІЯ ІНСТРУКТОРА ATLS

Інструктори ATLS мають чітко визначену місію, яка базується на трьох принципах:

1. Підтримувати концепцію ATLS
Концепції ATLS є центральними у викладанні і підготовці за програмою ATLS. Інструктори повинні схвалювати використання підходу ATLS під час надання допомоги травмованому пацієнту в першу годину, а також дотримуватись принципів навчання і формату курсу. Відданість інструктора концепціям ATLS впливає на досвід учасників і їхній успіх на курсі.
2. Супроводжувати курсантів у навчальному процесі

Освітні принципи, що лежать в основі курсів ATLS, розглядають курсанта у центрі процесу. Інструктор адаптує свої дії до рівня учасників курсу і коригує навчання, щоб допомогти їм перейти на наступний рівень. Фасилітація (сприяння) навчанню — це спільна робота з курсантом, а не односторонній вплив на нього.

3. Сприяти командному підходу до викладання

Навчання на курсах ATLS здійснюється командою, у якій відповідальність за допомогу курсантам у засвоєнні ключових принципів надання допомоги при травмі розподіляється між усіма. Поняття команди охоплює не лише інших інструкторів, а й адміністративного координатора курсу та команду забезпечення.

ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ КУРСУ ДЛЯ ІНСТРУКТОРІВ

Загальною метою інструкторського курсу ATLS є підготовка нових інструкторів до фасилітації курсів ATLS. Конкретні цілі полягають у тому, щоб:

1. Визначити ролі директора курсу, координатора курсу і викладацького складу.
2. Описати, як курс ATLS інтегрує концепції навчання дорослих.
3. Застосовувати ключові концепції навчання дорослих у межах курсу ATLS.
4. Виконувати роль інструктора ATLS, впроваджуючи сучасні принципи навчання дорослих, і сприяти навчанню за допомогою всіх компонентів курсу.
5. Пояснити важливість конструктивного зворотного зв'язку для оптимізації навчання.
6. Демонструвати належний зворотний зв'язок у симуляційних розмовах.
7. Переглянути принципи та уточнити роль викладача під час оцінювання курсанта.
8. Обговорити принципи проведення симуляції.
9. Розпізнавати та належним чином використовувати різні форми, що застосовуються в Курсі підготовки інструкторів.

КУРСИ ATLS

Курс ATLS спрямований на підготовку фахівців до ведення травмованих пацієнтів у першу годину після госпіталізації. Традиційно цей курс тривав два з половиною дні, однак у 10-му виданні було запроваджено гібридний формат, який передбачає попереднє навчання перед очною частиною тривалістю один або півтора дні. Порівняння двох форматів курсу (традиційного та гібридного) наведено на **рис. 1-1**.

Курс ATLS ґрунтується на таких принципах:

- стандартизована навчальна програма (навчати одним методом — «за методом ATLS»);
- контекст (“перша година” надання допомоги при травмі);
- навички (єдиний і безпечний метод);
- інтерактивне навчання;
- зворотний зв’язок під час навчання;
- оцінювання навчання.

Курс підготовки інструкторів ATLS готує до викладання курсів ATLS — традиційних, гібридних і курсів поновлення знань. Слід зазначити, що інструктори для гібридного курсу повинні успішно завершити Курс підготовки інструкторів і попрацювати в ролі кандидата в інструктори на традиційному курсі.

Підхід до Курсу підготовки інструкторів цілком відповідає педагогічній моделі курсу ATLS і включає попереднє самостійне опрацювання матеріалів, інтерактивні обговорення та практичне відпрацювання конкретних навичок із наданням зворотного зв’язку. Під керівництвом фахівця з медичної освіти та досвідчених інструкторів учасники Курсу підготовки інструкторів опановують ключові освітні принципи та застосовують їх під час практичних занять, що забезпечує оптимальну підготовку до ролі інструктора/фасилітатора ATLS.

Рисунок 1-1. Порівняння традиційного і гібридного курсів ATLS.

	ТРАДИЦІЙНИЙ курс	ГІБРИДНИЙ курс
Підготовка вдома:		
Успішно написати претест	✓	✓
Прочитати навчальний посібник ATLS	✓	✓
Переглянути обов’язкові відео	✓	✓
Пройти обов’язкові онлайн-модулі	✗	✓
Очна частина:		
Інтерактивні обговорення	✓	✗
Станції практичних навичок	✓	✓
Письмовий підсумковий тест	✓	✓
Сценарії початкової оцінки стану пацієнта	✓	✓

Новим інструкторам також бажано ознайомитися з додатком MyATLS, який був спеціально створений, щоб доповнити курси ATLS і виділити ключові принципи і навички. Ми будемо давати посилання на додаток MyATLS щоразу, коли його використання буде доречним у процесі навчання.

ВИМОГИ КУРСУ ПІДГОТОВКИ ІНСТРУКТОРІВ

Щоб отримати статус кандидата в інструктори, необхідно:

1. Прийти на Курс підготовки інструкторів підготовленим, прочитавши цей посібник та всі інші призначені матеріали.
2. Бути присутнім впродовж усього курсу.
3. Активно брати участь у всіх елементах курсу.
4. Застосовувати сучасні принципи навчання дорослих.
5. Підтримувати інших учасників.
6. Демонструвати професіоналізм, зокрема пунктуальність і належну підготовку до курсу.

ДОДАТОК 1

СЛОВНИК ТЕРМІНІВ

Наведений нижче словник допоможе вам орієнтуватися в нових термінах і концепціях,

що стосуються ролі інструктора ATLS. Ці терміни використовуються в усьому посібнику, і ми заохочуємо вас ознайомитися з ними, щоб полегшити роль інструктора ATLS.

Ролі в ATLS

Викладацький склад, викладачі (англ., faculty) - термін позначає команду клініцистів, які викладають курси ATLS. Це можуть бути хірурги, лікарі медицини невідкладних станів, анестезіологи, інтенсивісти, педіатри тощо - різні фахівці з інтересом, досвідом і відданістю травматології, які присвячують свій час поширенню принципів ATLS у світі з метою покращення результатів надання допомоги при травмі. Викладачами називають тих, хто викладає і на курсі ATLS, і на Курсі підготовки інструкторів. До викладацького складу входять інструктори, директори курсів та фахівці з медичної освіти ATLS.

Інструктор — особа, яка входить до викладацького складу курсу.

Фасилітатор — термін описує людину, яка активно допомагає учаснику курсу визначати і персоналізувати цілі навчання, задає запитання для отримання інформації від курсантів і допомагає їм застосовувати свої знання. Стати фасилітатором - мета всіх інструкторів ATLS

Ментор — особа, яка підтримує курсанта під час його зростання шляхом індивідуального наставництва, навчальної підтримки та консультування. У деяких курсах ATLS кожен член викладацького складу закріплений за одним або кількома учасниками як ментор на весь період курсу.

Директор курсу — досвідчений член викладацького складу, уповноважений відповідати за проведення провайдерського або інструкторського курсу ATLS. Для кожного типу курсу є свій директор, який відповідає за дотримання за те, щоб курс був проведений відповідно до політик і принципів ATLS (включно з місією інструкторів). Директор курсу є прикладом і рольовою моделлю для інших викладачів; він надає підтримку новим інструкторам під час їхніх перших курсів. Існує формалізований шлях, за яким викладачі можуть стати директорами курсів.

Курсант / Слухач курсу — ці терміни використовуються для позначення лікарів, які проходять провайдерський курс ATLS. Вони навчаються принципів ATLS, але приходять із власним клінічним досвідом і знаннями. Їхня роль - участь у курсі для здобуття та відпрацювання знань, навичок і ставлень.

Учасник — термін використовується як синонім до терміну «курсант». Деякі курси ATLS називають курсантів учасниками. Також термін використовується узагальнено для позначення всіх, хто присутній на навчанні як на провайдерському, так і на інструкторському курсах.

Провайдер — в ATLS цей термін використовується для позначення особи, яка надає допомогу травмованому пацієнту (англ., provide - надавати, забезпечувати). У деяких країнах курс для учасників називають провайдерським курсом, підкреслюючи роль курсантів як осіб, що надають допомогу при травмі.

Координатор — у системі ATLS відіграє дуже важливу роль. Це особа, відповідальна за вирішення всіх логістичних питань. Координатор дбає про матеріально-технічне забезпечення, тобто необхідне обладнання і ресурси, для ефективної роботи курсу ATLS.

Фахівець із медичної освіти — в ATLS це спеціаліст у галузі педагогіки, відповідальний за проведення Курсу підготовки інструкторів спільно з директором курсу. Фахівець із медичної освіти також проводить аудит курсів ATLS, надає викладачам зворотний зв'язок щодо якості викладання та відіграє ключову роль у системі забезпечення якості курсів ATLS.

Кандидат в інструктори — в ATLS так називають особу, яка успішно завершила Курс підготовки інструкторів, але ще не брала участь в курсі ATLS у ролі інструктора. Кандидат стає повноправним членом викладацького складу за умови схвалення директором після першого проведеного ними курсу.

Навчання

Навчання, орієнтоване на курсанта — це підхід, мета якого допомогти людям стати внутрішньо мотивованими і розвинути здатність до самостійного спрямованого й самостійно регульованого навчання. Курсант бере участь у визначенні навчальних цілей, плануванні навчальних можливостей, а також у дослідженні й рефлексії протягом навчального процесу.

Навчання на основі сценаріїв — цей підхід передбачає надання курсантам клінічного, наближеного до реальності травма-сценарію, у якому вони повинні прийняти послідовні рішення для розв'язання проблем. У ході сценарію учасники курсу засвоюють принципи та розвивають ключові компетентності, при цьому, за потреби або за запитом, подаються інформаційні та довідкові модулі.

Для контекстуалізації навчання ставляться запитання, пов'язані з конкретним випадком: це допомагає курсантам застосувати набуті знання і допомогти зрозуміти принципи ATLS.

Навчання на основі сценаріїв є ключовим компонентом ATLS. Воно лежить в основі інтерактивних обговорень і станцій практичних навичок.

Моніторинг навчання

Оцінювання (англ., assessment) — це процес формування судження про рівень знань, навичок і/або ставлень курсанта. У деяких країнах для опису процесу оцінювання, а також для обговорення формативного і підсумкового його компонентів використовують термін *evaluation*. Утім, *assessment* (тут: оцінювання) частіше застосовується щодо курсантів, тоді як *evaluation* (тут: оцінка курсу) — коли йдеться про освітню програму; у цьому посібнику використовується саме така термінологія.

Формативне (формувальне) оцінювання — проводиться впродовж усього курсу ATLS, має безперервний характер і спрямоване на підтримку навчання шляхом розвитку знань і навичок. Його мета — надати інформацію, яка допомагає курсанту досягати своїх цілей.

Зворотний зв'язок (фідбек, англ., feedback) — це вид формативного оцінювання, спрямований на те, щоб допомогти курсанту активно осмислювати власне виконання. У межах цього процесу викладачі надають конкретну і своєчасну інформацію для досягнення навчальних цілей. Це двостороння розмова між курсантом і викладачем.

Підсумкове (сумативне) оцінювання — це вид оцінювання, яке проводиться наприкінці навчального процесу, щоб порівняти результати курсантів із визначеним стандартом. В ATLS існує три види підсумкового оцінювання:

- Станції практичних навичок;
- Початкові оцінювальні тести;
- Тести з множинним вибором.

Оцінка курсу (англ., evaluation) — проводиться наприкінці провайдерських та інструкторських курсів ATLS для визначення рівня задоволеності курсантів отриманим навчанням. Ця інформація є важливою для виявлення напрямів удосконалення майбутніх курсів.

Симуляція

Симуляція — штучне відтворення реального процесу для досягнення освітніх цілей шляхом навчання через досвід.

Симуляція може включати використання акторів, курсантів, манекенів або тренажерів для окремих навичок з метою імітації реальних ситуацій. В ATLS симуляція застосовується для відпрацювання навичок (станції практичних навичок) і принципів *xABCDE* (станції початкової оцінки стану).

Тренажер — модель, призначена для відпрацювання певної навички або частини завдання. Прикладом є манекен для забезпечення прохідності дихальних шляхів, який допомагає учасникам відпрацювати технічну навичку інтубації.

Реалістичність — термін, що описує рівень наближеності манекена, тренажера або навчальної ситуації (тобто, симуляції) до реального життя з погляду фізичних, психологічних та середовищних аспектів. Чим вища реалістичність, тим ближчими до реальних є обладнання або ситуація.

Муляжування — мистецтво створення реалістичних імітацій тканин або матеріалів (наприклад, травм, ран чи рідин) для підвищення реалістичності симуляції.

Стандартизовані пацієнти (СП) — симульовані пацієнти, або актори.